

Flere resistente bakterier hos patienter med blodforgiftning

Forekomsten af resistente klebsiella-bakterier hos patienter med blodforgiftning er steget markant på de danske sygehuse. Stigningen skyldes et stigende forbrug af bredspektrede antibiotika. Konsekvensen er, at det bliver sværere at behandle mennesker med infektioner forårsaget af disse bakterier. Det viser DANMAP-rapporten for 2008.

Forekomsten af resistente klebsiella-bakterier hos patienter med blodforgiftning er de senere år steget markant på sygehusene i Danmark. Andelen af klebsiella-bakterier, der er resistente over for antibiotikatypen cefalosporiner, er for eksempel steget fra 4,4% i 2006 til 10,8% i 2008.

Resistens på sydeuropæisk niveau

"Niveauet af resistens over for flere af de antibiotika, der er vigtige til behandling af en række alvorlige infektionssygdomme, er nu på højde med visse sydeuropæiske lande", siger overlæge Niels Frimodt-Møller fra Statens Serum Institut.

Antallet af multiresistente klebsiella-bakterier er også steget, således at 5,3% af klebsiella-bakterierne fra patienter med blodforgiftning var multiresistente i 2008.

"Der er set udbrud og spredning mellem sygehuse af multiresistente klebsiella-bakterier, men viden om omfanget er begrænset, da der ikke foregår en systematisk indsamling og analyse af disse bakterier i Danmark", siger seniorforsker Anette M. Hammerum fra Statens Serum Institut.

Stigende antibiotikaforbrug skyld i resistens

Stigningen i resistente klebsiella-bakterier hænger sammen med, at forbruget af de nyere bredspektrede antibiotika, der i nogen grad hænger sammen med stigningen i aktiviteten i sundhedsvæsenet, er steget med 321% i løbet af de seneste 10 år på de danske sygehuse.

Et stigende antal infektioner med resistente bakterier kræver desuden oftere behandling med endnu mere bredspektrede antibiotika, som igen bidrager til at skabe yderligere resistens.

Nødvendigt at reducere forbruget

Det er fortsat muligt at behandle klebsiella-infektioner i Danmark. I udlandet er der imidlertid i stigende omfang rapporter om panresistente klebsiella-bakterier - det vil sige bakterier, der er resistente over for alle antibiotika. Ingen antibiotika kan altså behandle infektioner forårsaget af sådanne bakterier.

"Fortsætter udviklingen, kan lignende situationer også forekomme i Danmark. For at komme de resistente bakterier til livs er der behov for kun at bruge de bredspektrede antibiotika til de allermest nødvendige behandlinger. Så vidt muligt bør smalspektrede eller kombinationer af smalspektrede antibiotika bruges i stedet", påpeger Niels Frimodt-Møller.

Kontakt

Statens Serum Institut:

Overlæge Niels Frimodt-Møller, tlf. 3268 3646

Seniorforsker Anette M. Hammerum, tlf. 3268 3399

FAKTA

Klebsiella-bakterier

Klebsiella pneumoniae - her kaldet klebsiella-bakterier - er en del af menneskers almindelige tarmflora og minder meget om coli-bakterier. Klebsiella-bakterier kan dog også give sygdomme som blærebetændelse, lungebetændelse, infektioner i sår og i værste fald blodforgiftning. Klebsiella-bakterier er blandt de bakterietyper, der ofte giver blodforgiftning.

Infektioner med klebsiella-bakterier opstår ofte hos patienter, der er blevet opereret eller er syge af en anden sygdom. Dødeligheden er op til 40-50% ved blodforgiftning forårsaget af resistente klebsiella-bakterier.

Stigende resistens

Med det stigende forbrug af bredspektrede antibiotika er forekomsten af resistente klebsiella-bakterier steget. Andelen af klebsiella-bakterier, der er resistente over for antibiotikatypen fluorkinoloner, er for eksempel steget fra 8,4% i 2006 til 18,2% i 2008, mens forekomsten af cefalosporin-resistens er steget fra 4,4% i 2006 til 10,8% i 2008.

Bredspektrede antibiotika

Antibiotika kan opdeles i smalspektrede og bredspektrede antibiotika. Smalspektrede antibiotika rammer kun enkelte bakteriegrupper, mens bredspektrede antibiotika rammer mange forskellige bakteriegrupper på én gang.

Fordelen ved bredspektrede antibiotika er, at de kan anvendes til behandling, før man ved, hvilke bakterier der forårsager infektionen. Men ulempen ved de bredspektrede antibiotika er, at de ofte også dræber nyttige og uskadelige bakterier som for eksempel bakterierne i tarmen. Det kan føre til fremvækst af resistente bakterier.

Bakteriers forsvar mod antibiotika er resistens

Brugen af antibiotika medfører, at bakterierne beskytter sig ved med tiden at udvikle resistens over for antibiotikummet. Det er derfor vigtigt ikke at overforbruge antibiotika.

Forbruget af nyere bredspektrede antibiotika er imidlertid steget med 17% fra 2007 til 2008 - og med 321% de sidste 10 år.

DANMAP 2008

Tallene stammer fra DANMAP-rapporten for 2008, der i år er udkommet for 13. gang. Hvert år opgør rapporten forbrug af antibiotika og forekomsten af resistente bakterier i dyr, fødevarer og mennesker. Bag rapporten står DTU Fødevarainstitutet, DTU Veterinærinstitutet, Fødevarestyrelsen, Lægemiddelstyrelsen og Statens Serum Institut.

DANMAP-rapporten er tilgængelig i pdf på www.danmap.org.